

Berezina Matoković – Dobrila
Split

Sudãmjã

Jëman gùšt ðirāvãt
přiko i ùjokolo Pazãra
vižìtat bãnke
nìma ča nìma
jòči kã zdìla
za arlekinãvat se
i bìt kã pìmpèrlin
tòte su *dã alamãri* forkëte kadëne
nãštari àzule rećine pìndolice
vëre puntãpeti petenìni šapunjëte
òli kantjëri strijaći
pumpùni vëntule
o ròbe mòš nãč za lùšat se
vëšte vëštãlje šjãlpe redìpete
šudãre šudariće bìčve pìtene bìčve
cavãte kòtule vešfìte
kùrdele mudãnte o kotùna gvãnte
plëte ðilëte jãkete ðilëtine
rìkame pakëtine
nì višje jëčerma šãjka kòmeši koparãni
òli krožùni kurfìni pripãšnjače sùrke
òndar zã kuću šugamãni intimëli lancùni
kùvërte pjumìni tavãje
tavajòli incerãde inbotìde
za ðiçicu zjogãtule tròtuli

fiščōti frānje svīrci
 livo su stivani bādñji dopjēti čikare
 bićerīni bocūni gāmele dvīžice bronzinīci žmūli
 pōton badīli macōle grādele sići sikire
 a priko pūta gāmbeti bagulīni
 gratākāže karatīli
 jēma i batidūri kōgoma mašūra i pitāra
 ništo čančarije kā jāgli čapīna temperīna
 o pōstolin da ne govōrin
 postōli s pūnton ōli njōkon
 škarpīne opānki i ōpute
nī višje ũngarežica
 ōndar pūpe pupōti višalice britvulīni gānci
 čibe kāldaje bānčići bōće i bālote
 mirākul o kōf konīstre tēče škātule
 ē jūšto san zaūdobaja rēč
nīdir licēncja
 bōkaji krakūni lopīže nōžice
 mākine pumpārīne
 za težake mašklīni mōtike
 ōndar lūmbrele puntarjōli rāštjere
 bančići *jōpet* kljūke svrdli
nī za vīdit ramīne klīšča spāre
 molēte šegāci špīne karegīni bruškīni
 lūketi mīji pōrtacēnere trāpule
 žgūbje
 a bōme i škārami rāškete botiljūni
 kandēle i kandelīri
 pā māštīli ōžegi pīnjate žbrēnde šplānje
 jēma ništo špātul tavūlīni rāšpi
 tajēnti *nī trāpani* rokēli pīpači
 karātīli brēntvic pōt *da vřčine*
 pōton štūve kāreti māškuli škudēle
 i dva trī pōkriva
 kō bi svē mōga imēntovat
jāzik mi se natrūdija
 dūnkve

nãmiri san se na bükare ò drīva
     nī mükte nīkãko
 jërbo ìz njizi òpol drugovãčije vònja
     mõš vīšje potëgnit o kòlpa
     jòpet çu najīdit onū mõju dõma
     petãvat çe kãko san fãlija
     ãrçija zbõrša pīneze
 vãja bīt kùco gòbo furbasto mùcat
     çinīt fintu o ĩnfortanega
     kã spūstit nõs do tlëja
     vũčen se
 intrãn i na kùnj molëte piščavice
     škrovãde pñsure
 špãcete svīçe tajafãjer ròdule pòte
     isprikomīšalo mi se
     nè moren se ni sìtit nīki rīçi
     kã za mñsane šćenãce
 ala bãnde grën na jënu pòščenu bevãndu
     kò pòza vële rabòte

Sudãmja, Sudãmje ž – svetkovina Sv. Duje zaštitnika Splita

ala bãnde *uzreč.* – sa strane

alamãr, alamãra m – vrsta kopče za odijelo

ãrçit, ãrçin, *nesvrš.* – trošiti, razbacivati

arlekinãvat se, arlekinãjen, *nesvrš.* – čudno se ponašati i oblačiti,

ludirati se

ãžula, ãžule ž – kopča

bãdanj, bãdnja, m – veliki kotao

badīl, badīla, m – lopata

bagulīna, bagulīne, ž – štap za hodanje

balòta, balòte, ž – boće

bãnak, bãnka, m – klupa, primitivni stolovi za prodaju ribe ili povrća

bançić, bançića, m – klupica

batidūr, batidūra, m – zvekir na vratima

bevãnda, bevãnde, ž – razvodnjeno vino

bićerîn, bićerîna, m – čašica, kupica
bìčva, bìčve ž – čarapa
bìt, jèsan, *nesvrš.* – biti
bocûn, bocûna, m – trbušasta boca za vino
bòća, bòće, ž – drvena kugla
bokâj, bokâja, m – vrč, bokal
bōme *čest.* – bogami
botiljûn, botiljûna, m – velika boca
brêntvica, brêntvice, ž – ručna bačvica za piće
britvùlin, britvùlina, m – džepni nožić
bronzinîć, bronzinîća, m – veći željezni lončić
brùškîn, brùškîna, m – četka
bukàra, bukàre, ž – drvena čaša

cavàta, cavàte, ž – papuče

čâ *zam.* što

čančarija, čančarije, ž – tričarije
čapîn, čapîna, m – štipalica za rublje
čiba, čibe, ž – krletka
čikara, čikare, ž – šalica
činît, činîn, *nesvrš.* – raditi, praviti

dōma *razg.* – kući

dopjèt, dopjèta, m – starinski dalekozor
drîvo, drîva, sr – drvo
drugovàčije *pril.* – drugačije, na drugi način
dûnkve *vezn.* – dakle, prema tome, onda, i zato
dvìžica, dvìžice, ž – omanji drveni sud za pretakanje vina

dilèt, dilēj, dileteta, dilēja, m – prsluk
diletîn, diletîna, m – prslučić
dirāvat, dirājen, *nesvrš.* – obilaziti, šetati

ē *čest.* – izraz različitih emocionalnih stanja

fàlit, fàlin, *svrš.* – pogriješiti
falivat, falijen, *nesvrš.* – griješiti

finta, finte, ž – obmana, prevara (u izrazu *činīt fintu*: činiti se, pretvarati se)

fiščòt, fiščòta, m – zviždaljka

forkèta, forkète, ž – ukosnica, kopča za kosu

frànja, frànje, ž – špekula

fûrbast, -a,-o *prid.* – lukav

gambèt, gambèta, m – škopac, vrsta kopče za spajanje lanaca

gamèla, gamèle, ž – posuda za prenošenje jela

gànac, gànca, m – kuka

gradèle, gradèla, ž – žičana rešetka za pečenje ribe

gratàkàža, gratàkàže, ž – strugač za sir, voće, povrće

gùšt, gùšta, m – ukus u hrani ili bilo čemu, užitak

gvânte, ž *pl. tant.* – rukavice

imèntovat, *imèntujen* – imenovati, spomenuti, napomenuti

imbotìda, imbotìde, ž – pokrivač punjen perjem

incerâda, incerâde ž – kišna kabanica, nepromočivo platno

infòtan, -a, -o – razljućen, naljućen

intimela, intimela, ž – jastučnica, presvlaka

intrât, intrân, *svrš.* – naići, sresti

isprikomīšat (se), isprikomīšan, *svrš.* – izmiješati (se)

jàgla, jàgle, ž – igla

jàketa, jàkete, ž – haljetak

jàzik, jàzika, m – jezik

jèčerma, jèčerme, ž – starinski prsluk

jemât, jèman, *svrš.* – imati

jèna *br.* – jedna

jèrbo *vezn.* – jer, budući da

jòko, jòka, sr – oko

jòpet, *pril.* – opet, ponovno

jùšto, *pril.* – točno

kâ, *vezn.* – kao

kadèna, kadène, ž – lanac

kaldàja, kaldàje, ž – kotao

kandèla, kandèle ž – svijeća, voštanica
kandelīr, kandelīra, m – svijećnjak
kanotjêra, kanotjêre, ž – muški slamni šešir s ravnim vrhom
karatīlac, karatīlca, m – bačvica
karegīn, karegīna, m – mala stolica
karèt, karèta, m – kolica
klīšča, klīšča, sr *pl. tant.* – kliješta
kljùka, kljùke, ž – kvaka
kô *zam.* tko
kòfa, kòfe, ž – korpa
kôgoma, kôgome, ž – lončić za kuhanje kave
komêš, komêša, m – ženski haljetak od bijelog platna
konīstra, konīstre, ž – korpa
kopàran, koparàna, m – težački ogrtač s alamarima
kòtula, kòtule, ž – suknja
kotūn, kotūna, m – pamuk
krakūn, krakūna, m – zasun
krožūn, krožūna, m – muški težački prsluk
kùco, *pril.* – šutke, bez riječi (izraz: *bīt kùco gòbo* – šutjeti)
kūnj, kūnja, m – klin
kurdèla, kurdèle, ž – pamučna vrpca
kurtīn, kurtīna, m – ženska splitska narodna nošnja
kuvërta, kuvërte, ž – pokrivač

lancūn, lancūna, m – plahta
licêncja, licêncje, ž – dozvola, licenca
līvo *pril.* – lijevo

lopīža, lopīže, ž – lonac od zemlje

lukèt, lukèta, m – katanac

lumbrèla, lumbrèle, ž – kišobran

lušàt se, **lušàvat se**, lušân, lušâjen, *nesvrš.* – davati na luksuz, rastrošnost

macôla, macôle, ž – drveni bat

màkina pumparīna, màkine pumparīne, ž – ručni polijevač koji se nosi na ledima i pumpa rukom

mašklīn, mašklīna, m – kranp, trnokop

màškuli, màškūla, pl. *tant.* – rašlje za veslo
maštīl, maštīla, m – vjedro
mašūr, mašūra, m – željezno plosnato korito s dvije ručke
mij, mija, m – mijeh
mòč, mòren, mòš, *nesvrš.* – moći, imati sposobnosti
molète, molèta, ž pl. *tant.* – hvataljke za ugljen
motīka, motīke, ž – poljski alat za kopanje
m̀rsan, m̀rsana, m – sjekirica za meso
muč̀at, muč̀in, *nesvrš.* – šutjeti
mud̀ante, mùdanat, ž pl. *tant.* – gaćice
m̀ukte, *pril.* – besplatno

ǹač se, ǹađen se, *svrš.* – naći se
naj̀idit, naj̀idin, *svrš.* – naljutiti se
nam̀irit, nam̀irin, *svrš.* – naići na
ǹaštar, ǹaštara, m – ukrasna vrpca
natr̀udit se, natr̀udin se, *svrš.* – umoriti se
ǹi (ǹima), – nema
ǹidir, *pril.* – nigdje
ǹiki, *zam.* – neki, bilo koji
ǹima ča ǹima, *uzreč.* – nema čega nema
ǹim̀at, ǹiman, *nesvrš.* – nemati
ǹišto, *zamj.* – nešto
ǹožice, ǹožica, ž pl. *tant.* škare

o, *prij.* – od
o k̀olpa *pril.* – odjednom, odjedamput
òl, *vezn. rastavni* – ali, ili, zar
òndar, **òndac**, *pril.* tada, zatim
op̀anak, op̀anka, m – opanak
op̀ol, op̀ola, m – opol, vrsta vina
òputa, òpute, ž – dio opanka
òžeg, òžega, m – žarač

paketīna, paketīne, ž – kombinacija pelenice i pokrivača za novorođenče s naslonom za glavicu

Paz̀ar, Paz̀ara, m – glavna tržnica u Splitu

- petāvat**, petājen, *nesvr.* – zanovijetati
petenîn, petenîna, m – ukosnica u obliku češlja
pîndolica, pîndolice, ž – privjesak na naušnici
pînezi, pinēza, m pl. – novci
pinjāta, pinjāte, ž – kuhinjska posuda
pîmperlin, pîmperlina m – gizdavac, kicoš
piščāvica, piščāvice, ž – zviždaljka, pištaljka od trstike
pitār, pitāra, m – (zemljana) posuda za cvijeće
pjumîn, pjumîna, m – veliki jastuk od perja
plēt, plēta, m – deblji vuneni šal s resama
pòkrivo, pòkriva, m – poklopac
pòrtacènere, pòrtacènere, ž – pepeljara
postòli s njòkon m pl. – postòla s njòkon) cipele s širokim i batas-
 tim prednjim dijelom za prste
postòli s pûnton, postòla s pûnton, m – pl. cipele s uskim vrhom
poščèn *prid.* pošten
pòt, pòta, m – lončić za piće
potēgnit *svrš.* potēgnen – povući (*razg.* popiti veći gutljaj)
pòton *pril.* – zatim, poslije toga
pòza *pril.* – iza, zatim (vrem.)
prîko *prij.* – preko
prîko pûta, *razg.* – nasuprot
pripāšnjača, pripāšnjače, ž – široki pojas dalmatinskog Zagorca
přpac, přpaca, m – žarač
pršūra, pršūre, ž – tava, tiganj
prtēna bičva, prtēne bičve, ž – debele končane čarape
pumpūn, pumpūna, m – kita (obično na kapi)
puntāpet, puntāpeta, m – broš
puntarjòl, puntarjòla, m – kratka čelična špica za bušenje
pùpa, pùpe, ž – lutka
pupòt, pupòta, m – muška lutka

rabòta, rabòte, ž – rad, trud
ramîna, ramîne, ž – četvrtasti sud za prenošenje vode
raškèta, raškète, ž –) alat za struganje
rāšpa, rāšpe, ž – turpija
rèč, rèčen, *svrš.* – reći
rećina, rećine, ž – naušnica

redipèt, redipèta, m – grudnjak
rič, riči, ž – riječ
rikàm, rikàma, m – čipka
ròba, ròbe, ž – odjeća
ròdul, ròdula, m – valjak za namatanje
rokèl, rokèla, m – svitak za konac
roštjèra, roštjère ž – zdjela za pečenje

sìc, sìca m – vjedro, vjedrica
sikìra, sikìre, ž – sjekira
sìtit se, sìtin, *svrš.* – sjetiti se
spàra, spàre, ž – okrugli jastučić za žene za glavu pri nošenju tereta
strijač, strijača, m – muški ljetni slamni šešir
sûrka (zûrka), s(z)ûrke, ž – muški gornji težački kaput bez rukava
sviča, sviče, ž – svijeća voštanica, bilo koja svijeća
svîrak, svîrka, m – zviždaljka
svr̀dal, svr̀dla, m – svrdlo

šâjka, šâjke, ž – otkani pas koji nose težaci
šapunjèta, šapunjète, ž – broš od zlata s biserima
ščènac, ščènca, m – mali zasun na vratima
šegàc, šegàca, m – ručna pila
šjâlpa, šjâlpe, ž – šal
škàram, škaràma, m – palac za veslo na manjem brodu
škarpìne, škarpìna, pl. *tant.* – ženske otvorene cipele
škàtula, škàtule, ž – kutija
škrovàda, škrovàde, ž – četvrtasta plitka posuda u kojoj se peče
škudèla, škudèle, ž – oveća šalica s ručkom
špacèta, špacète, ž – četka za četkanje odijela
špàtula, špàtule, ž – alat za razmazivanje
špìna, špìne, ž – slavina
šplànja, šplànje, ž – blanja za drvo
štùva, štùve, ž – peć za grijanje
šudâr, šudâra, m – rubac
šudarìc, šudarìca, m – džepni rupčić
šugamân, šugamâna, m – ručnik

tajafâjer, tajafâjera, m – dlijeto za kidanje željeza

tajênta, tajênte, ž – zidarski čekić
tavàja, tavàje, ž – stolnjak
tavajôl, tavajôla, m – ubrus
tavulîn, tavulîna, m – mali okrugli stol
têča, têče, ž – posuda za kuhanje
temperîn, temperîna, m – džepni nožić
težak, težaka, m – čovjek koji obrađuje svoju ili tuđu zemlju
tlèj, tlèja, m – tlo, zemlja
tôt(e) pril. sad, ovdje
trâpan, trâpana, m – ručna bušilica
trâpula, trâpule, ž – zamka, mišolovka
tròtul, tròtula, m – zvrk (dječja igra)

ùjokolo pril. – okolo, naokolo
ungarêžice, unagrêžica, ž pl.*tant.* – ženske visoke cipele s dugmetima

vajàt, vajân, *nesvrš.* – vrijediti, valjati
vèla, *prid.* – velika
vêntula, vêntule, ž – lepeza
vêra, vêre, ž – vjenčani prsten
vêšta, vêšte, ž – haljina
veštâlja, veštâlje, ž – kućna haljina
veštît, veštîta, m – odijelo
vidit, vîdin, *svrš. i nesvrš.* – vidjeti, uočiti, zapažati
višalica, višalice, ž – vješalica
višje, *pril.* više, visočije
vižitat, vižitân, *svrš.* – posjetiti
vonjât, vonjân, *nesvrš.* (*prez.-âš*) – mirisati
vřčina, vřčine, ž – noćna posuda

zaudòbit, zaudòbin, *svrš.* – zaboraviti
zboršât, zboršân, *svrš.* – potrošiti novac
žbrênda, žbrênde, ž – bačva plosnatog oblika
zdîla, zdîle, ž – zdjela
žgùbja, žgùbje, ž – alat za izrezivanje okruglih rupa u platnu, vrsta šila
zjogâtula, zjogâtule, ž – igračka
žmûl, žmûla, m – čaša.